

SÅ FUNKAR DET PÅ JOBBET

– kostnadsfritt utbildningsmaterial från LO

Så funkar det på jobbet

– kostnadsfritt utbildningsmaterial från LO

Det är viktigt med aktuella kunskaper om rättigheter och skyldigheter på jobbet. Extra viktigt är det för den som är ung, osäker och ny på arbetsmarknaden. Genom vårt utbildningsmaterial vill vi hjälpa till att stärka dina elevers kunskaper om jobbet och arbetsmarknaden. Materialet är partipolitiskt och religiöst obundet och utgår från kunskapskraven som finns på området i GY11.

Den svenska arbetsmarknaden är unik i sitt slag med sin speciella modell. Två parter som förhandlar om löner och villkor för de anställda. På ena sidan facket och på den andra arbetsgivaren. Till det en del lagstiftning som styr ramar. Det är en utmaning att på ett bra och pedagogiskt sätt få elever att förstå hur allt hänger ihop och att modellen i grunden bygger på det egna engagemanget. Oavsett på vilken sida av förhandlingsbordet man som vuxen till slut sitter.

LO har under många år erbjudit skolor gratis information om hur det funkar på jobbet genom att komma till skolorna och hålla klassrumspresentationer. Genom våra elva regionala LO-distrikt finns kompetensen nära och är därmed lättillgänglig för skolorna. En väl uppbyggd struktur finns för att hålla skolinformationerna aktuella och utbildning av informatörer sker kontinuerligt. Pedagogiskt baserar sig båda materialen på LOs erfarenheter från mer än 20 år med facklig hjälptelefon samt från ett långvarigt informationsarbete i den svenska skolan. Våra material är anpassade till elever på gymnasieskolans högskoleförberedande program, SFI, Komvux och folkhögskolor. När det gäller de yrkesförberedande programmen erbjuder respektive fackförbund motsvarande informationsinsatser.

Vi har under åren utvecklat vårt informationsmaterial. I dag har du som lärare inte bara möjligheten att boka en klassrumspresentation, du kan även ta del av olika utbildningsmaterial som vi tillhandahåller gratis.

Vad vinner dina elever?

Den svenska arbetsmarknaden skiftar snabbt. Allt fler byter jobb allt oftare samtidigt som många ungdomar byter bransch ett flertal gånger i livet. För att kunna hävda sig på en ombyttlig arbetsmarknad så krävs kunskaper om villkoren för dagens arbetstagare och vad de kan vänta sig i framtiden. Vilka regler och lagar styr vad arbetsgivaren kan kräva? Vilka rättigheter och skyldigheter har man som arbetstagare? LOs material syftar till att öka kunskaperna om arbetslivet för de elever som ska sommarjobba eller ta steget ut i yrkeslivet. Det ger även eleverna en historisk tillbakablick och en förståelse för varför arbetsmarknaden i Sverige ser ut som den gör. Genom att ge dina elever kunskap om hur det faktiskt fungerar för arbetstagare på arbetsmarknaden kan du som lärare minska risken för att dina elever blir utnyttjade eller dåligt behandlade.

Vad vinner skolan?

Skolans viktigaste uppgift är att förmedla kunskaper till eleverna och göra dem väl rustade inför ett innehållsrikt och ombyttligt arbetsliv. Som lärare kan det ibland vara svårt att hitta aktuell information om hur arbetsmarknaden fungerar och sätt att undervisa om detta. Vi ger dig som lärare en möjlighet att på ett enkelt och bildande sätt ge dina elever det de behöver för att ta sina första steg ut i arbetslivet. Oavsett om du väljer att ladda ner vårt lektionsmaterial, vår utbildningslitteratur eller boka en klassrumspresentation så är det helt gratis. Materialet utgår från GY11 och syftar till att ge en gedigen och opartisk kunskap inom området. Vi har lång erfarenhet av att arbeta med skolinformation och vårt mål är att hitta långsiktiga samarbeten med skolorna.

Våra material

Tre lektioner om den svenska arbetsmarknaden

Vi har tillsammans med pedagoger tagit fram ett material om svensk arbetsmarknad som sträcker sig över tre lektionstimmar. De två första lektionerna leder du som lärare med hjälp av den handledning du gratis laddar ner. Den tredje är en klassrumspresentation som utförs av en av LO skolinformatörer. Här får eleverna möjlighet att lära sig om den svenska arbetsmarknadens framväxt under de senaste 100 åren och får en gedigen information om hur den svenska modellen vi i dag använder oss av fungerar. Klassrumspresentation som handlar om att tydliggöra olika rättigheter och skyldigheter man som arbetstagare har på jobbet. Här ges också en kort sammanfattning/upprepning av hur svensk arbetsmarknad vuxit fram och hur den fungerar i dag. Materialet uppfyller förutom kraven i GY11, punkterna 4.2 och 4.7, även de övergripande målen kring arbetsliv, demokrati och samhälle.

Du som lärare laddar själv ner materialet och instruktionerna gratis på följande ställen www.gratisiskolan.se www.utbudet.se www.arbetslivskoll.se.

Du som lärare kan även själv kontakta ditt LO-distrikt för att boka din klassrumspresentation.

Klassrumspresentationer och fördjupningar

Vi erbjuder tre olika klassrumspresentationer, en för varje årskurs. Varje presentation tar cirka 40–60 minuter och utförs av en engagerad skol-informatör utbildad av LO. Materialet är aktuellt och ingår som en del av GY11 punkterna 4.7 samt 4.2 och innehåller svar på frågor som dina elever bör ha koll på innan de ger sig ut på arbetsmarknaden.

Utöver själva klassrumspresentationen kan vi skraddarsy en längre presentation som tar ett djupare grepp på någon specifik fråga som rör arbetsmarknaden. Frågor som arbetsmiljö, mobbning, sexuella trakasserier och alla människors lika värde är viktiga värderingsfrågor som självklart även bör beaktas i elevernas kommande roller på arbetsmarknaden. Under dessa fördjupningar varvar vi interaktiva övningar med information och ger därmed

eleverna möjlighet att själva reflektera över hur det faktiskt fungerar på en arbetsplats. Ta kontakt med ditt LO-distrikt så får du veta mer om hur de kan hjälpa till att ge dina elever en bra start på arbetsmarknaden.

Kontaktuppgifter finner du på sidan 6 i denna folder.

Undervisningsmaterial genom Arena skolinformation

I samarbete med de andra fackliga centralorganisationerna har vi genom projektet Arena skolinformation tagit fram många olika undervisningsmaterial om arbetslivet. Alla material är kopplade till GY11 och ska ses som kompletterande material att använda för dig som lärare i din undervisning. Förutom om arbetslivet finns även material om arbetsmiljö och entreprenörskap. Då frågorna om arbetsmarknad många gånger kan uppfattas som abstrakta och krångliga har vi även tagit fram olika rollspel där eleverna får aktivt diskutera diskriminering i arbetlivet, prova på vägen till anställning och få kännedom om regler och lagar som är bra att känna till inför arbetslivet. Allt material från Arena skolinformation hämtar du gratis på arbetslivskoll.se.

Var hittar jag lektionsmaterialet?

Vårt material finns på de vanligaste sajterna för utbildningsmaterial.

Självklart hittar du dem även på lo.se/ung.

- www.utbudet.se
- www.gratisiskolan.se
- www.arbetslivskoll.se

Hur bokar jag en klassrumspresentation?

Väljer du att endast köra en klassrumspresentation kan du boka in den via följande kanaler;

1. Boka direkt via lo.se/skola.
2. Bli hänvisad rätt via LOs hjälptelefon 020-56 00 56.
3. Kontakta ditt LO-distrikt där din skola ligger, se kontaktuppgifter på nästa sida i broschyren.
4. Fyll i talongen längst bak och skicka in den portofritt.

Kontaktuppgifter till LOs elva regionala distrikt

LO-distriktet i Dalarna och Gävleborg

Joe Hill-platsen 3
802 50 Gävle
Telefon: 026-60 50 65
E-post: elevinfo.gavledala@lo.se
Hemsida: www.dalarnagavleborg.lo.se

LO-distriktet Gotland

Arbetarrörelsens Hus
621 53 Visby
Telefon: 0498-20 37 06
E-post: lo-gotland@lo.se
Hemsida: www.facketgotland.se

LO-distriktet i Mellersta Norrland

Tullportsgatan 4
871 41 Härnösand
Telefon: 0611-834 20
E-post: lo-mellerstanorrland@lo.se
Hemsida: www.mellerstanorrland.lo.se

LO-distriktet i Mellansverige

Djulögatan 17 E
641 30 Katrineholm
Telefon: 0150-732 50
E-post: lo-mellansverige@lo.se
Hemsida: www.mellansverige.lo.se

LO-distriktet i Norra Sverige

V. Norrlandsgatan 11 B
903 27 Umeå
Telefon: 070-600 50 96
E-post: lo-norrasverige@lo.se
Hemsida: www.norrasverige.lo.se

LO-distriktet i Skåne

Olof Palmes Plats 1
214 44 Malmö
Telefon: 040-664 53 90
E-post: lo-skane@lo.se
Hemsida: www.skane.lo.se

LO-distriktet i Småland och Blekinge

Liedbergsgatan 8
352 31 Växjö
Telefon: 0470-100 70
E-post: lo.smalandblekinge@lo.se
Hemsida: www.smalandblekinge.lo.se

LO-distriktet i Stockholms län

Västmannagatan 4
111 24 Stockholm
Telefon: 070-273 98 40
E-post: skolinfo.stockholm@lo.se
Hemsida: www.stockholm.lo.se

LO-distriktet i Västsverige

Olof Palmes Plats 1, 7 tr, Folkets hus
413 04 Göteborg
Telefon: 031-774 30 50
E-post: lo-vastsverige@lo.se
Hemsida: www.vastsverige.lo.se

LO-distriktet i Örebro och Värmland

Kungsvägen 33
691 31 Karlskoga
Telefon: 0586-21 95 00
E-post: lo-orebrovarmland@lo.se
Hemsida: www.orebrovarmland.lo.se

Intresseanmälan

Skriv tydligt, tack!

Ja, vi vill veta mer om kostnadsfri skolinformation för gymnasiets högskoleförberedande program.

Skolans namn:

Kontaktperson:

Titel:

Skolans adress:

Postnummer Postort:

Telefon, kontaktperson:

Telefon, skolan:

E-post, kontaktperson:

Övriga önskemål (årskurs, förslag på datum etc):

Observera att korrekt ifyllda kontaktuppgifter krävs för att en återkoppling ska vara möjlig. En representant från LO kontaktar er snarast möjligt.

Frankeras ej.
Mottagaren
betalar
portot.

Landsorganisationen i Sverige

Svarspost

Kundnummer 110 401 902
110 00 Stockholm